

PROJEKT

Ustawa o Zaawansowanej Praktyce Pielęgniarskiej (APN)

Rozdział 1: Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady wykonywania zawodu pielęgniarki zaawansowanej praktyki (APN), w tym:

- definicję i zakres kompetencji APN,
- wymagania dotyczące wykształcenia i doświadczenia zawodowego,
- procedurę uzyskiwania uprawnień,
- zakres samodzielności zawodowej,
- zasady nadzoru i odpowiedzialności zawodowej.

Rozdział 2: Definicja i zakres kompetencji

Art. 2. Pielęgniarka zaawansowanej praktyki (APN) to pielęgniarka posiadająca:

1. tytuł magistra pielęgniarstwa lub równoważny i specjalizację
2. ukończone specjalistyczne szkolenie w zakresie zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej,
3. co najmniej 5-letnie doświadczenie zawodowe w opiece klinicznej.

Art. 3. APN jest uprawniona do:

1. samodzielnego diagnozowania i leczenia w określonym zakresie,
2. przepisywania leków zgodnie z listą zatwierdzoną przez Ministra Zdrowia,
3. kierowania pacjentów na badania diagnostyczne i konsultacje specjalistyczne,
4. prowadzenia edukacji zdrowotnej i profilaktyki,
5. uczestniczenia w procesie kształcenia i nadzoru nad personelem pielęgniarskim.

Rozdział 3: Uzyskiwanie uprawnień

Art. 4. Aby uzyskać uprawnienia APN, pielęgniarka musi:

1. ukończyć akredytowany program szkoleniowy w zakresie zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej,
2. zdać egzamin państwowy potwierdzający kwalifikacje,
3. uzyskać wpis do rejestru APN prowadzonego przez właściwy organ regulacyjny.

Rozdział 4: Zakres samodzielności zawodowej

Art. 5. APN wykonuje swoje obowiązki zawodowe samodzielnie, w ramach określonych kompetencji, z zachowaniem zasad etyki zawodowej i obowiązujących przepisów prawa.

Art. 6. W przypadku sytuacji przekraczających kompetencje APN, jest ona zobowiązana do konsultacji z lekarzem lub innym odpowiednim specjalistą.

Rozdział 5: Nadzór i odpowiedzialność zawodowa

Art. 7. Organem nadzorującym wykonywanie zawodu APN jest [właściwy organ regulacyjny], który:

1. prowadzi rejestr APN,
2. nadzoruje przestrzeganie standardów praktyki zawodowej,
3. rozpatruje skargi i prowadzi postępowania dyscyplinarne.

Art. 8. APN ponosi odpowiedzialność zawodową za swoje działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Rozdział 6: Przepisy końcowe

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie:

Projekt ustawy ma na celu formalne uregulowanie zawodu pielęgniarki zaawansowanej praktyki w Polsce, wzorując się na sprawdzonych rozwiązaniach z innych krajów:

- **Wielka Brytania** - Funkcjonują tu **Nurse Practitioners i Advanced Clinical Practitioners**, którzy pełnią autonomiczne funkcje kliniczne. Mogą **przepisywać leki, prowadzić rozpoznania**, a także **kierować leczeniem** — zwłaszcza w podstawowej opiece zdrowotnej (NHS).

- **Kanada** Nurse Practitioners (NP) są uregulowane prawnie w każdym z prowincjonalnych systemów ochrony zdrowia. Posiadają szerokie kompetencje: samodzielna diagnoza, leczenie, ordynacja leków, skierowania, opieka nad pacjentem od rozpoznania po follow-up. Szczególnie ważna rola APN występuje na obszarach wiejskich i północnych, gdzie ich obecność jest kluczowa dla zapewnienia dostępu do opieki medycznej.

- **Finlandia:** Wprowadzenie ograniczonego prawa do przepisywania leków przez pielęgniarki po ukończeniu specjalistycznego szkolenia.

Stany Zjednoczone: W wielu stanach pielęgniarki zaawansowanej praktyki mają pełne uprawnienia do samodzielnego wykonywania zawodu, w tym przepisywania leków i diagnozowania.

Uregulowanie zawodu APN w Polsce przyczyni się do zwiększenia dostępności świadczeń zdrowotnych, poprawy jakości opieki oraz lepszego wykorzystania kompetencji pielęgniarek w systemie ochrony zdrowia.

Zespół Inicjatywy na rzecz Ustawowej Regulacji Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej